

Güvenli İnternet Kullanımı

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gittikçe hızlandığı ve teknolojinin aynı hızla günlük yaşamımıza girdiği düşünüldüğünde cep telefonları, bilgisayarlar ve internet teknolojilerinin yaşamımızdaki vazgeçilmez yeri ve önemi bir kez daha açıkça görülmektedir. Bununla birlikte biz eğitimciler; teknolojinin sorunlu kullanımının kişilerin gerek eğitim ve meslek gerekse özel hayatlarını olumsuz etkilediğini sıkça gözlemliyor, sizlerin de dikkatini bu konuya çekmek istiyoruz. İnternet ve teknoloji bağımlılığı diğer bağımlılıklarda olduğu gibi kişinin bağımlısı olduğu teknolojik ürüne ulaşamadığında yoksunluk yaşadığı bir durum olarak tanımlanmaktadır.

Her yaşta ve cinsiyette görünen bir durum olmasına rağmen diğer bağımlılıklara göre daha erken yaşlarda başlamaktadır. Cinsiyetler arası farka bakıldığında ise internet bağımlılığının erkeklerde kızlara göre 2-3 kat fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca erkekler ve kızlar arasında internette geçirilen zamanın içeriği açısından da bazı farklar vardır. Kızların daha çok okuyarak ve izleyerek ya da chat programlarında sohbet ederek zaman geçirirken erkeklerin spor ve şiddet oyunlarını tercih ettiği görülmektedir. Ebeveynler çocuklarına, ödevlerini yapmaları ve zihinsel gelişimlerini zenginleştirebilmeleri için bilgisayar almaktadır. Ancak bilgisayar kullanımını programlayamama ya da gerekli sınırlandırmaları yapamama durumunda çocuklar üzerinde olumsuz etkilerin artması hatta bağımlılık geliştirmeleri ile de karşı karşıya kalmaktadırlar. Geç saatlere kadar bilgisayar başında olan çocuk, ertesi gün yorgun ve uykusunu alamamış olarak okula gittiğinde verimli bir okul günü geçirmesi çok zor olmakta hatta sıklıkla bu durumdan ötürü akademik başarısının olumsuz etkilendiği görülmektedir.

Bilgisayar kullanımında anne ve babasından daha fazla bilgi ve beceriye sahip olan çocukların ailelerinde otoritenin kabulünde de sorunlar yaşandığı görülmektedir. Yine uzun saatlerini bilgisayar başında geçiren çocuk, sanal arkadaşlıklara merak sarmakta, gerçek arkadaşlıkların yerini zaman zaman sadece konuştuğu ya da oyun oynadığı ve yüzünü bile görmediği sanal arkadaşlıklar almaktadır. Sanal ortamda sanal karakterle ilişki kurmaya başlayan çocukların bir kısmının, gerçek yaşam ve sanal yaşam arasındaki sınırı anlamakta da zorlandıkları görülmektedir. Gerçek ve fantezi olan sıklıkla birbirine karıştığından, bu oyunlara kendini kaptıran çocukların diğer çocuklara göre daha agresif düşünceler içinde oldukları görülmektedir. Bu durum; çocuğun yeni ve gerçek arkadaşlıklar edinmesini, sosyal ilişkilerini güçlendirmesini, dolayısıyla iletişim becerilerini kullanarak dili doğru biçimde kullanabilme yetisinin gelişmesini de engellemektedir. Çocuğun sanal ortamda, kendi yaş düzeyiyle akran paylaşımları azaldığı gibi her yaş grubu ile iletişime geçmesi mümkün olmakta, bu da yaşının ve gelişim düzeyinin üzerinde bilgilere ulaşmasına ve hatta zaman zaman kendini istemediği yanlış yönelimlerin içinde bulmasına sebep olmaktadır.

Teknolojinin sağlamış olduğu imkânlardan hepimizin yararlanmasının gerekliliğinin yanı sıra yukarıda bahsetmeye çalıştığımız da dikkate alınması gereken önemli unsurlardandır. Tabii ki bu noktada yine ebeveynlere pek çok görev düşmektedir. Her konuda olduğu gibi bu konuda da çocukla sağlıklı bir iletişim birinci şarttır. Onun arkadaşları, zevkleri, ilgi alanları, endişeleri vb. her konu hakkında bilgi sahibi olunmalıdır.

Ebeveynlerin bu durumu nasıl yönetmeleri gerektiği şöyle özetlenebilir:

1. İzin alma ve ortak alan

- 2 yaşından küçük çocukların internet, tv ya da bilgisayarla karşılaşmasını mümkün olduğunca erteleyin.
- 6 yaş altı çocuklarınıza ise teknolojik aletleri uçak moduna getirerek verin.
- 13 yaş altı için; ailenizin en çok vakit geçirdiği ortak alan neresi ise çocuklarınızın bilgisayar, tablet veya telefon kullanımlarının bu alanda olması kuralını getirin.
- Her seferinde internete girerken izin almalarını sağlayın ki hem ne zaman online olduklarını bilin, hem de geçirdikleri süreyi takip edebilmiş olun.
- Çocukların asla kontrolsüzce internette vakit geçirmelerine göz yummayın.
- "Çocukların günlük teknoloji kullanımı ödev hariç 1 saati geçmemelidir.

2. Özel bilgi paylaşımına dikkat

- Çocuklarınıza kişisel bilgilerini sanal ortamda asla paylaşmamaları gerektiğini öğretin. İsim, yaş, cinsiyet, okul ismi, sokak adı gibi bilgileri internet ortamında yazılmamalıdır.
- Sosyal medya hesaplarını 13 yaşından önce açmalarını desteklemeyin.
- İster çocuğunuz, ister kendiniz için olsun üye olduğunuz siteleri tanıyın, üyelik esnasında neleri kabul ettiğinizi bilin. İnternette hiç bir şey bedava değildir.

3. Güvenli donanım

- Güvenli internet, güvenli teknik donanımla bir bütün olabilir. İnternet tarayıcılarınız güncel olsun, güncel anti virüs programınız olsun.
- İnternet tarayıcınızda güvenlik ayarlarıyla oynayın. Küfür, şiddet, hassas medya gibi içerik ayarlarını kapatın.
- Çocuklara özel hazırlanmış arama motorlarını deneyebilirsiniz; Kiddle gibi, Kidrex gibi.

4. Güvenli iletişim

- Tanımadıkları kişilerle asla mesajlaşmamaları gerektiğini açıklayın. Nasıl ki reel hayatta tanımadığı insanlarla konuşmuyorlar, online ortamda da aynı tehlikelerin sürdüğünü açıklayın.

5. Mesajlaşma

2 türlü olabilir; oynadıkları online oyunlarda ve/veya mail ve sosyal medya paylaşımlarında. Yukarıda da belirttiğimiz gibi çoğu paylaşım sitesi 13 yaş altı üyeliği zaten desteklemiyor. Diğerlerinde herhangi bir mesaj aldıklarında mutlaka sizinle paylaşmaları gerekliliğini anlatın, tanınmayan kişilerden gelen mailleri direkt silin.

6. Kontrol ve süreklilik

- Tüm bu düzeni sağladıktan sonra dahi kontrol ve denetimi elden bırakmayın.
Çocuğunuzun hal ve davranışlarındaki değişiklikleri gözlemleyin.

Uygun zamanlarında yaşına uygun etkinlikler içinde olması, gerçek yaşamın içinde olmasına da katkı sağlar. Unutulmaması gereken en önemli nokta da anne ve babalarından farklı olarak 2000’li yıllarda teknolojinin içine doğmuş olan çocuklarımızdan teknoloji ve onun sağladıkları imkânları “yasaklamak” asla çözüm değildir. Yapılması gereken bu süreci doğru yönetebilmesine ve mümkün olduğunca bu imkânların olumlu taraflarını hayatına katabilmesine yardımcı olmaktır.

Kitap Önerileri

Tanı Anaokulu & İlkokulu
Rehberlik Servisi